

Nagrada
Gospodarske
zbornice Slovenije

Enver Šišić
generalni direktor in predsednik kolegija
direktorjev Skupine Perutnina Ptuj

»Veliko smo zaposlovali in širili oddelke, zato smo lahko zagnali številne inovativne projekte,« pojasni Enver Šišić, ki si želi, da bi si ga sodelavci zapomnili po tem, da mu je uspelo izboljšati njihova življenja.

Obrazložitev Komisije za Nagrade GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke:

Enver Šišić je univerzitetni diplomirani inženir živilske tehnologije, ki je svojo strokovnost nadgradil z magistrskim študijem poslovedenja (MBA) na priznani IEDC – Poslovni šoli Bled. V živilskopredelovalni industriji ima več kot 20 let izkušenj, osredotočenih na inovacije, trajnostni razvoj in strateško vodenje.

V Perutnini Ptuj je svojo kariero začel leta 1998 kot tehnolog in razvijalec novih izdelkov, nato pa je prevzel vse ključne vodstvene funkcije. Leta 2016 je postal izvršni direktor za proizvodnjo, ob prevzemu strateškega lastnika leta 2019 pa predsednik uprave. Danes vodi Skupino Perutnina Ptuj kot generalni direktor. Okrepil in utrdil je vlogo podjetja kot vodilnega regionalnega igralca v industriji.

Pod njegovim vodstvom je podjetje izvedlo več kot 200 milijonov evrov vredne investicije v širitev proizvodnje, digitalizacijo, avtomatizacijo procesov ter tehnološki razvoj. Velik poudarek daje tudi razvoju novih izdelkov, ki sledijo trendom zdrave in priločne prehrane.

Šišić je velik zagovornik trajnostnih praks in dobrobiti živali. Perutnina Ptuj je že pred desetletjem kot prva v regiji uvedla piščancem prijazno rejo, ki jo je pod njegovim vodstvom nadgradila z rejo brez uporabe antibiotikov. V zadnjih letih so sredstva usmerili v razvoj obnovljivih virov energije in projekte,

ki zmanjšujejo vpliv na okolje. Povečali so tudi sodelovanje z zaposlenimi, kooperanti in lokalno skupnostjo, kar je podjetje uveljavilo kot vzor dobrih poslovnih praks in družbene odgovornosti.

Finančni rezultati potrjujejo uspešnost podjetja pod njegovim vodstvom. Skupina Perutnina Ptuj je v letu 2024 dosegla 532 milijonov evrov prihodkov, kar utrjuje njihovo vodilno pozicijo na trgu. Od leta 2019 do danes je podjetje podvojilo proizvodnjo in potrojilo dobiček, pri čemer delež izvoza presega 70 odstotkov celotne prodaje. Povprečna letna rast prodaje na tujih trgih presega 20 odstotkov.

Enver Šišić je vizionarski vodja, ki s strateškim razmišljanjem, inovativnostjo in predanostjo pomembno prispeva k uspehu Skupine Perutnina Ptuj. Njegova osredotočenost na trajnostni razvoj, dobrobit živali, podporo lokalni skupnosti in razvoj zaposlenih utrjuje ugled podjetja kot vodilnega v panogi in zanesljivega partnerja na mednarodnem trgu, kar je ključno za nadaljnjo rast in dolgoročno uspešnost podjetja.

Podatki o poslovanju za leto 2024

Skupni prihodki: 532,2 mio EUR

Dobiček pred obdavčitvijo: 104 mio EUR

Število zaposlenih: 5.165

Dodana vrednost na zaposlenega: 52.219 EUR

Nihče ne nadzoruje lastnega življenja

Goran Vojnovič, foto: Barbara Reya

Ena sama slovenska telefonska številka

Nekega zgodnjega zadušljivega julijskega jutra leta 1992 je z vlaka na ljubljanski železniški postaji izstopil mlad fant iz Bihaća, absolvent Fakultete za biokemijsko tehnologijo. Postaja je bila v njegovih očeh prazna, saj je ogromna praznina zevala v njem samem, ki se je znašel sredi novega, neznanega mu sveta. V Sloveniji je bil pred leti na služenju vojaškega roka, a tistega julijskega jutra je bilo vse videti drugače. Tokrat je v Slovenijo pribežal in za njim so v rodnem Bihaću ostale le ruševine nekdanjega sveta, ruševine vsega, kar je poznal. Sveta njegovega brezskrbnega otroštva, v katerem je obsedeno prebiral knjige in hrepenel po tem, da bo postal podoben literarnim junakom, ni bilo več. Vojna ni raznesla le njegove prihodnosti, temveč tudi preteklost. Ko ni več mogel zaupati lastnim očem, je začel dvomiti še v lastne spomine.

Enver Šišić je bilo ime mlademu fantu iz Bihaća, ki je pred vojno zbežal z dvajsetimi markami v žepu in telefonsko številko edinega slovenskega prijatelja, s katerim je spletel intimno prijateljstvo, kakršna se spletejo le v izjemnih, nevsakdanjih okoliščinah.

A kaj, če je vojna izbrisala vse, kar je nekoč bilo, se je spraševal Enver, ko je v telefonski govorilnici obračal edino slovensko telefonsko številko, ki jo je poznal. Kaj, če v tem novem svetu ni več našega nekdanjega življenja in ni več naših nekdanjih prijateljev?

»Katastrofe niso katastrofe same po sebi. Vsaka katastrofa je katastrofa le, če jo mi sami doživljamo kot katastrofo,« razmišlja danes, več kot trideset let pozneje gospod Enver Šišić, predsednik uprave Perutnine Ptuj, ko se ozira nazaj na svoje prelomev in pretresov polno življenje.

Kot katastrofalne ljudje običajno doživljamo tiste trenutke, ko se resničnost nepričakovano oddalji od

Nagrada
Gospodarske
zbornice Slovenije

Foto: Tadej Krett

Roman Glaser, nekdanji direktor Perutnine Ptuj
Enverjeve največje osebne vrline so zavezanost kakovosti, uspehu in vseživljenjskemu učenju ter prilagodljivost razmeram, v katerih deluje.

naših predhodnih predstav o njej. A izkušnja vojne, izkušnja najbolj nenadejane in tudi najbolj radikalne spremembe resničnosti, lahko človeku pomaga priti tudi do spoznanja, da življenja nihče nima in ne more imeti pod nadzorom. Življenje je le splet naključij in človek se mora naučiti sprejemati, kar mu ta splet naključij prinaša, se neprenehno prilagajati in odzivati.

Tako vsaj Enver Šišić razmišlja danes, ko skuša z razumevanjem in celo s hvaležnostjo gledati na vse lepo in vse grdo, kar mu je življenje prineslo. A ko je julija leta 1992 na prazni ljubljanski železniški postaji obračal telefonsko številko prijatelja iz vojske, je razumel le, da je tistega jutra čas začel teči od začetka in da Enver Šišić, kakršen je obstajal še včeraj, ne obstaja več. Na postaji v Ljubljani je stal človek brez načrtov in brez sanj, človek, ki je čutil le strah, da mu njegov prijatelj ne bo mogel, ali celo ne bo hotel pomagati.

Rana je prostor, skozi katerega vstopi svetloba

»Življenje se nam preprosto zgodi,« pripoveduje Enver. »Tudi ko sem čez leta v Ljubljani dokončal študij in sva s takratnim dekletom kupila stanovanje, sem pred seboj videl jasno prihodnost, spet sem imel načrte in sanje, a me je dekle zapustilo in spet sem moral začeti iz nule.«

Rana je prostor, skozi katerega vstopi svetloba, je verjel perzijski filozof Rumi in ta misel je Enverjevo vodilo, ki ga je verjetno prevzel iz nje, saj je kot mnogim Bosancem tudi njemu vojna zapustila globoko, odprto rano. Praznina, ki jo je občutil tistega dnevnega jutra na ljubljanski železniški postaji, je namreč sčasoma začela krvaveti. In če je hotel, da bi se njegova rana zacelila, je moral svojo travmo razumeti kot izkušnjo in ji dopustiti, da ga oblikuje in vodi, ali celo poganja naprej.

»Vsi mi smo rezultati svojih izkušenj, izkušnja vsakega človeka pa je edinstvena,« je prepričan Enver, ki verjame, da so njegovo današnje življenje spletla številna drobna naključja. Potem ko se je po koncu študija in razhodu z dekletom nekaj časa preživljal

»Celota je več kot vsota njenih delov.«

Aristotel

Verjamem, da ta Aristotelova misel – kot večina filozofskih misli – izhaja iz opazovanja naravnih zakonitosti in procesov, ki se v naravi dogajajo avtonomno. Seveda jo lahko povežemo z mnogimi družbenimi odnosi in zakonitostmi.

V naravi ima kemični element vodik popolnoma drugačen pomen posamično kot v kombinaciji s kisikom. Skupaj tvorita molekulo vode – vir življenja. Podobno je v družbenih odnosih: družina je več kot le vsota njenih posameznih članov.

z delom pri podjetju Geaproduct, ki je trgovalo s sadjem in zelenjavo, je namreč nekega dne, ne da bi vedel zakaj, kupil oglasnik in v njem prebral, da v Perutnini Ptuj iščejo tehnologa.

»Imel sem minus na kartici in sem tuhtal, ali imam dovolj limita, da si lahko privoščim odhod na Ptuj,« se danes spominja v smehu. »Potem sem pa prišel tja, zagledal polno čakalnico kandidatov in si mislil,

da sem po nepotrebnem zapravil denar, ker nimam možnosti, da bi me vzeli v službo.«

Takratni direktor Perutnine Ptuj dr. Roman Glaser je imel navado, ki jo je Enver pozneje tudi sam prevzel, da je vse visoko izobražene kandidate za službo intervjuval sam. Enverja je med drugim vprašal tudi, kakšne so njegove ambicije, kar se je fantu, ki je zbežal pred vojno, zdelo skrajno čudno vprašanje. Kakšne ambicije ima lahko človek, ki je videl konec sveta, si je mislil Enver, čigar edina ambicija je v tistem trenutku bila, da preživi.

»Moja ambicija je, da bom nekoč sedel na vašem mestu. Prav tu, v vašem fotelju,« je izstrelil Enver, ki se mu je zdelo, da si čudno vprašanje zasluži enako čuden odgovor, direktorju pa je bil njegov odgovor očitno všeč.

»Veš, fant, tudi jaz bi bil rad astronom. A za to je potrebno ogromno garati in imeti tudi prave sposobnosti,« se je namuznil, Enver pa mu je, zdaj že prepričan, da je njun pogovor že zdavnaj zašel v napačno smer, še bolj jezno zabrusil: »Glede na to, da niste astronom, najbrž vaša želja ni bila dovolj močna. Jaz pa bom storil vse, kar je potrebno, da mi uspe!«

Na Enverjevo presenečenje je direktor Glaser tudi ta odgovor pospremil z nasmeškom in čez dva dni je Enver v Ljubljano prejel pismo, v katerem je pisalo, da je postal tehnolog v proizvodnem procesu Perutnine Ptuj.

Vzemi vse, česar drugi nočejo

Enver je prišel iz Ljubljane na Ptuj poln pričakovanj, a je kmalu ugotovil, da je Perutnina Ptuj precej konvencionalno podjetje, saj v agroživilstvu ni velikih tehničnih prebojev kot na primer v telekomunikacijah. »Ljudje jedo iste klobase že desetletja,« pove Enver, ki je moral iznajti način, kako v takšnem podjetju osebno rasti in napredovati, kako si znotraj takšnega delovnega okolja ustvarjati

vedno nove izzive.

»Včasih je priložnost v tem, da jemlješ, kar nihče drug noče vzeti,« pravi Enver in istočasno prizna, da je bila njegova odločilna prednost pred sodelavci takrat v tem, da je imel drugačno motivacijo. Večina njegovih kolegov je namreč že imela hiše in družine, zato je bila njihova motivacija predvsem ta, da čimprej končajo z delom in odidejo domov. On, ki je

živel v najeti sobi in sanjal o lastni garsonjeri, pa je bil seveda pripravljen dodatno delati. Zato je zgrabil vse, kar se je dalo zgrabiti, tudi tistega, česar ni hotel zgrabiti nihče.

Že po letu dni je tako Enver napredoval v razvojnega inženirja, saj je dr. Roman Glaser opazil njegovo vnemo, še bolj pa njegove številne ideje, zato je kmalu postal šef razvoja, nato direktor mesne industrije in nato še izvršni direktor proizvodnje za celotno skupino.

A v nekem trenutku so se začele v Perutnini Ptuj dogajati spremembe, ki Enverju niso bile všeč. Podjetje je zašlo v težave, Enver pa je verjel, da je uprava za te težave v veliki meri odgovorna sama. Zato je nekega dne prišel do dr. Romana Glaserja in mu iskreno priznal, da se s tem, kar se dogaja, ne more identificirati. In da zato odhaja.

»Integriteta je vse, kar imaš in če se ne moreš identificirati z določenimi poslovnimi cilji ali hoditi po poteh, ki niso po meri tvojega koraka, potem moraš poiskati drugo pot.«

Naslednja tri leta je delal v Zagrebu in vodil industrijo podjetja v lasti francoske korporacije, potem pa je na Ptuj prišla nova uprava in so ga povabili, naj se vrne v Perutnino in prevzame mesto izvršnega direktorja. Enver je ponudbo z veseljem sprejel, saj je nova uprava prinesla nov zagon. Nov predsednik uprave Tibor Šimonka se je znal približati ljudem in je ustvaril sproščeno vzdušje znotraj podjetja.

Smisel so srečni ljudje

Dve leti pozneje je Perutnina Ptuj dobila novega lastnika, Ukrajinca Jurija Kosiuka oziroma njegovo skupino MHP. Po pogovoru z vsemi člani vodstva so se odločili, da je najbolj primeren človek za vodenje Perutnine Ptuj dosedanji izvršni direktor Enver Šišić.

In ta odločitev je bila nedvomno pravilna. Od leta 2019, ko je Enver prevzel vodenje podjetja, do danes so letni prihodki z 250 milijonov evrov narasli na 532 milijonov evrov, prodajne količine so se podvojile in dobiček podjetja potrojil, s čimer so med najbolj dobičkonosnimi perutninarji v Evropi in eno najhitrejših rastočih agroživilskih podjetij v regiji,

vstopajo na nove trge in razvijajo nove izdelke. Lastnik je zadovoljen, Enverja Šišića in njegovo vodstvo podpira, prihodek podjetja pa vlaga v njegov nadaljnji razvoj, saj ga zanima predvsem rast. Prihodnost Perutnine Ptuj je videti svetla.

A kaj je smisel? se sprašuje Enver. Kaj je smisel, ko enkrat razrešiš eksistencialne težave, ko je tvoja

Kaj je odločilno, da je celota več kot vsota njenih delov?

Odločilnega pomena je interakcija med posameznimi gradniki celote. V naravi ravno zaradi interakcij različnih elementov nastajajo strukture različne kompleksnosti. Celota je več, ker deluje kot povezana struktura ali sistem medsebojno prepletenih elementov, ki ga ni mogoče razumeti, če opazujemo le posamezne dele brez njihovih interakcij, vzajemnega delovanja in soodvisnosti.

družina preskrbljena? Zakaj ne rečeš, da je bilo dovolj, odideš v svojo hišo v Istri in uživaš življenje?

Enver Šišić danes razmišlja predvsem o tem, kako njegovo življenje vpliva na druga življenja, na življenja zaposlenih v podjetju, ki ga vodi, na življenja njihovih družin.

»Moji sodelavci, to so preprosti Haložani, ki so velikega srca, prekrasni ljudje, ki trdo delajo in rad bi delil nekaj s temi ljudmi. Želim si, da si me zapomnijo po tem, da mi je uspelo izboljšati njihova življenja, življenja njihovih družin in otrok. Ne želim si, da bi me pomnili po tem, koliko je bilo investicij, koliko novih izdelkov ali izumov smo imeli, koliko pozitivnih bilanc, temveč po tem, kako je moje sobivanje z njimi vplivalo na njihova življenja. Kot predsednik uprave s svojim delovanjem vplivaš na življenja drugih ljudi in tu bi si želel pustiti pečat,« razmišlja Enver, ki je prevzel podjetje, v katerem je imelo veliko delavcev izhodiščne plače nižje od minimalne.

»Slovenci se neradi selijo, pripravljeni so za vsako ceno ostati v domačem okolju, pripravljeni so delati za manj denarja, da se jim ni treba peljati v Ljubljano ali tujino, kar so številna podjetja izkoriščala, tudi Perutnina Ptuj,« priznava Enver, ponosen, da je danes drugače.

»V našem podjetju nihče več nima minimalne plače in si vsi skupaj prizadevamo, da bi naš poslovni rezultat bil še boljši in da bi prav vsak delavec ta uspeh čutil skozi izboljšanje standarda svojega življenja. In seveda, moja odgovornost je v tem kontekstu največja, s tem pa tudi možno zadovoljstvo ob doseženem cilju.«

V podjetju z več kot pet tisoč zaposlenimi že majhno povišanje plače na letni ravni predstavlja večmilijonski strošek, a na srečo ima Enver razumevanje lastnika, ki se zaveda, da je zadovoljstvo zaposlenih ključno za uspeh podjetja. Predvsem pa je Enver Šišić kot predsednik uprave zvesto sledil ideji, da se je treba osredotočati predvsem na prihodek.

»Mene ne zanima nižanje stroškov, predvsem ne tistih, povezanih s plačami zaposlenih, mene zanima višanje prihodkov, novi trgi in novi izdelki,« poudarja Enver, ki verjame tudi, da ljudje ustvarjajo denar in da več motiviranih in sposobnih ljudi ustvari več denarja. »Ta logika se nam je obrestovala,« razloži, »veliko smo zaposlovali in širili posamezne oddelke, a smo lahko zato zagnali številne inovativne projekte, obsežne in ambiciozne plane in realizirali tudi najbolj nore ideje.«

Foto: posnetek zaslonu

Prof. dr. Saša Omanović
Enver je v mladosti vedno deloval nekoliko zamišljeno, kot da je poleg realnega imel še svoj imaginarni, paralelni svet. Rad je imel književnost in zgodovino. Nikoli mu ne bi napovedal kariere, ki jo ima danes. Mislim, da so ga v največji meri preoblikovali porazi, ki jih je doživel v nekaterih turbulentnih časih.

Veliko srečnih ljudi, ki se identificirajo s podjetjem, je nedvomno najbolj zapleten in verjetno največji Enverjev dosežek.

»Ker smo si ljudje različni in imamo različne občutke, kaj bi morali od nekoga za svoje delo dobiti oziroma kaj nam pripada, pa tudi različne motive, ki nas ženejo naprej. Predsednik uprave pa ni lekarniška tehtnica, ki natančno izmeri vse stvari. Lahko se le trudiš svoje sodelavce motivirati na način, ki ga vsak od njih najbolj ceni, in če ti uspe, si zadovoljen.«

Življenje je res splet naključij

Čudno, kako malo je treba, da bi bili srečni, še bolj čudno pa je, da nam prav tista malenkost manjka, je nekoč zapisal Ivo Andrić. In kljub vsem svojim uspehom tudi Enver čuti, da mu za srečo še nekaj malega manjka. Ima krasno družino, njegova žena je magistra zdravstvenih ved v bolnišnici na Ptuju, hčerka Nina je študentka medicine, sin Arjan hodi v sedmi razred. Ima tudi hišo v Rovinju, kamor se rad umika. Z ženo rad hodi na dolge sprehode ob morju, z družino pa na potovanja, še najraje v mesta z bogato zgodovino, ki je Enverja od nekdaj zanimala.

»Kot predsednik uprave si težko srečen. Okoli sebe si zbral najbolj pametne ljudi, kar si jih našel na trgu, in ki vsakodnevno rešujejo različne probleme, ko pa ti pametni ljudje ne morejo rešiti kakšnega problema, pridejo do tebe. Jaz torej v službi vsakodnevno rešujem probleme, ki jih najbolj pametni in najbolj plačani ljudje v našem podjetju ne morejo rešiti sami,« pravi Enver v šali, a hkrati prizna, da je srečen, ko vidi rezultate svojega dela.

A Enver se tudi dobro zaveda, da vsega tega ne bi bilo, če tistega zgodnjega julijskega jutra pred več kot tridesetimi leti njegov edini slovenski prijatelj ne bi dvignil telefona in mu sredi novega, neznanega sveta priskočil na pomoč. Če ga prijatelj takrat ne bi sprejel k sebi in mu pomagal, da se je postavil na noge, bi življenje Enverja Šišića spletla neka povsem drugačna naključja in bi bilo njegovo življenje danes zelo drugačno.

In najbrž je življenje res splet naključij, a vendar ni naključje, da Enver nikoli ni razmišljal le o sebi in da mu nikoli ni bilo vseeno za usodo ljudi okoli sebe. Prav tako ni naključje, da je bil tudi sam pripravljen drugim pomagati tako, kot so drugi pomagali njemu. Predvsem pa ni naključje, da je bil človek, ki je preživel konec sveta, pripravljen ustvariti nov, boljši svet. ■